పఞ్చమ కాణ్డే - ద్వితీయ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ విష్ణుముఖాఇతివిష్ణు-ముఖాః । వై । దేవాః । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి । అజయన్ । యత్ । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । విష్ణుః । ఏవ । భూత్వా । యజమానః । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి । జయతి । విష్ణోః । క్రమః । అసి । అభిమాతిహేత్యభిమాతి-హా । ఇతి । ఆహ । గాయత్రీ । వై । పృథివీ । త్రైష్టుభమ్ । అన్తరిక్షమ్ । జాగతీ । ద్యౌః । ఆనుష్టుభీరిత్యాను-స్తుభీః । దిశః । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । అభీతి । జయతి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అగ్నిమ్ । అసృజత । సః । అస్మాత్ । సృష్టః ॥ ౧॥ పరాఙ్ । ఐత్ । తమ్ । ఏతయా । అన్వితి । ఐత్ । అక్రన్దత్ । ఇతి । తయా । వై । సః । అగ్నేః । ప్రియమ్ । ధామ । అవేతి । అరున్ధ । యత్ । ఏతామ్ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । అగ్నేః । ఏవ । ఏతయా । ప్రియమ్ ధామ । అవేతి । రున్ధే । ఈశ్వరః । వై । ఏషః । పరాఙ్ । ప్రదఘఇతిప్ర-దఘః । యః । విష్ణుక్రమానితివిష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । చతసృభిరితిచతసృ-భిః । ఏతి । వర్తతే । చత్వారి । ఛన్దాగ్ంసి । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । అగ్నేః । ప్రియా । తనూః । ప్రియామ్ । ఏవ । అస్య । తనువమ్ । అభీతి ॥ ౨॥ పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । దక్షిణా । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । స్వమ్ । ఏవ । వీర్యమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । ఆత్మనః । వీర్యావత్తరఇతివీర్యావత్-తరః । అథో ఇతి । ఆదిత్యస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । శునశ్శేపమ్ । ఆజీగర్తిమ్ ।

వరుణః । అగృహ్ణాత్ । సః । ఏతామ్ । వారుణీమ్ । అపశ్యత్ । తయా । వై । సః । ఆత్మానమ్ । వరుణపాశాదితివరుణ-పాశాత్ । అముఞ్చత్ । వరుణః । వై । ఏతమ్ । గృహ్ణాతి । యః । ఉఖామ్ । ప్రతిముఞ్చతఇతిప్రతి-ముఞ్చతే । ఉదితి । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । వరుణ । పాశమ్ । అస్మత్ । ఇతి । ఆహ । ఆత్మానమ్ । ఏవ । ఏతయా ॥౩॥ వరుణపాశాదితివరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । ఏతి । త్వా । అహార్షమ్ । ఇతి । ఆహ । ఏతి । హి । ఏనమ్ । హరతి । ధ్రువః । తిష్ఠ । అవిచాచలిరిత్యవి-చాచలిః । ఇతి । ఆహ । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । విశః । త్వా । సర్వాః । వాఞ్ఛన్తు । ఇతి । ఆహ । విశా । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । అస్మిన్న్ । రాష్ట్రమ్ । అధీతి । శ్రయ । ఇతి । ఆహ । రాష్ట్రమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । ధ్రువమ్ । అకః । యమ్ । కామయేత । రాష్ట్రమ్ । స్యాత్ । ఇతి । తమ్ । మనసా । ధ్యాయేత్ । రాష్ట్రమ్ । ఏవ । భవతి ॥౪॥ అగ్రే । బృహన్న్ । ఉషసామ్ । ఊర్ధ్వః । అస్థాత్ । ఇతి । ఆహ । అగ్రమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । నిర్జగ్మివానితినిః-జగ్మివాన్ । తమసః । ఇతి । ఆహ । తమః । ఏవ । అస్మాత్ । అపేతి । హన్తి । జ్యోతిషా । ఏతి । అగాత్ । ఇతి । ఆహ । జ్యోతిః । ఏవ । అస్మిన్న్ । దధాతి । చతసృభిరితిచతసృ-భిః । సాదయతి । చత్వారి । ఛన్దాంసి । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । అతిచ్ఛన్దసేత్యతి-ఛన్దసా । ఉత్తమయేత్యుత్-తమయా । వర్ష్మ । వై । ఏషా । ఛన్దసామ్ । యత్ । అతిచ్ఛన్దాఇత్యతి-ఛన్దాః । వర్ష్మ । ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । సద్వతీతిసత్-వతీ ॥౫॥ భవతి । సత్త్వమితిసత్-త్వమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । గమయతి । వాత్సప్రేణేతివాత్స-ప్రేణ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । ఏతేన । వై । వత్సప్రీరితివత్స-ప్రీః । భాలన్దనః । అగ్నేః । ప్రియమ్ । ధామ । అవేతి । అరున్ధ । అగ్నేః । ఏవ । ఏతేన । ప్రియమ్ । ధామ । అవేతి । రున్ధే । ఏకాదశమ్ । భవతి । ఏకధేత్యేక-ధా । ఏవ । యజమానే । వీర్యమ్ । దధాతి ।

స్తోమేన । వై । దేవాః । అస్మిన్న్ । లోకే । ఆర్ధ్నువన్న్ । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । అముష్మిన్న్ ।
స్తోమస్య । ఇవ । ఖలు । వై । ఏతత్ । రూపమ్ । యత్ । వాత్సప్రమితి వాత్స-ప్రమ్ । యత్ ।
వాత్సప్రేణేతి వాత్స-ప్రేణ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే ॥౨॥ ఇమమ్ । ఏవ । తేన । లోకమ్ ।
అభీతి । జయతి । యత్ । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । అముమ్ । ఏవ । తైః ।
లోకమ్ । అభీతి । జయతి । పూర్వేద్యుః । ప్రేతి । క్రామతి । ఉత్తరేద్యుః । ఉపేతి । తిష్ఠతే ।
తస్మాత్ । యోగే । అన్యాసామ్ । ప్రజానామితి ప్ర-జానామ్ । మనః । క్షేమే । అన్యాసామ్ ।
తస్మాత్ । యాయావరః । క్షేమ్యస్య । ఈశే । తస్మాత్ । యాయావరః । క్షేమ్యమ్ । అధ్యవస్య
తీత్యధి-అవస్యతి । ముష్టీ ఇతి । కరోతి । వాచమ్ । యచ్ఛతి । యజ్ఞస్య । ధృత్యై ॥౩॥

॥ స్వస్త్యై వైతయా భవతి సద్వత్యుపతిష్ఠతే ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧॥

అన్నపత ఇత్యన్న-పతే । అన్నస్య । నః । దేహి । ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । వై । అన్నపతి
రిత్యన్న-పతిః । సః । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । అనమీవస్య । శుష్మిణః ।
ఇతి । ఆహ । అయక్ష్మస్య । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । ప్రేతి । ప్రదాతారమితి ప్ర-
దాతారమ్ । తారిషః । ఊర్జమ్ । నః । ధేహి । ద్విపద ఇతి ద్వి-పదే । చతుష్పద ఇతి చతుః-
పదే । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ఉదితి । ఉ । త్వా ।
విశ్వే । దేవాః । ఇతి । ఆహ । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । వై । విశ్వే । దేవాః ॥౨॥ ప్రాణైరితి ప్ర-
అనైః । ఏవ । ఏనమ్ । ఉదితి । యచ్ఛతే । అగ్నే । భరన్తు । చిత్తిభిరితి చిత్తి-భిః । ఇతి ।
ఆహ । యస్మై । ఏవ । ఏనమ్ । చిత్తాయ । ఉద్యచ్ఛత ఇత్యుత్-యచ్ఛతే । తేన । ఏవ । ఏనమ్ ।
సమితి । అర్ధయతి । చతసృభిరితి చతసృ-భిః । ఏతి । సాదయతి । చత్వారి । ఛన్దాగ్ంసి ।
ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । అతిచ్ఛన్దసేత్యతి-ఛన్దసా । ఉత్తమయేత్యుత్-తమయా ।

వర్మ । వై । ఏషః । భ్రాతృవ్యాణామ్ । యత్ । అభిగృహ్ణాతీత్యభి-గృహ్ణాతి । వర్మ । ఏవ । ఏనమ్ ।
సమానానామ్ । కరోతి । సర్వతేజా ఇతి సర్వ-తేజాః । భవతి । సర్వమితి సర్వ-తేజాః । ఏవ ।
ఏనమ్ । గమయతి । ప్రేతి । ఇత్ । అగ్నే । జ్యోతిష్మాన్ ॥ ౧ ॥ యాహి । ఇతి । ఆహ । జ్యోతిః ।
ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । తనువా । వై । ఏషః । హినస్తి । యమ్ । హినస్తి । మా ।
హింసీః । తనువా । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఇతి । ఆహ । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । ఏవ ।
ఏనమ్ । శమయతి । రక్షాంసి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞమ్ । సచన్తే । యత్ । అనః । ఉత్సర్జతీత్యుత్-
సర్జతి । అక్రన్దత్ । ఇతి । అన్వాహ । ఆహ । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । అనసా ।
వహన్తి । అపచితిమిత్యప-చితిమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । తస్మాత్ । అనస్వీ । చ । రథీ ।
చ । అతిథీనామ్ । అపచితతమావిత్యపచిత-తమౌ ॥ ౧౦ ॥ అపచితిమానిత్యపచితి-మాన్
భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । సమిధేతి సమ్-ఇధా । అగ్నిమ్ । దువస్యత । ఇతి । ఘృతానుషిక్తామితి ఘృత-అనుషిక్తామ్ । అవసితత ఇత్యవ-సితే । సమిధమితి సమ్-ఇధమ్ । ఏతి ।
దధాతి । యథా । అతిథయే । ఆగతాయేత్యా-గతాయ । సర్పిష్వత్ । ఆతిథ్యమ్ । క్రియతే ।
తాదృక్ । ఏవ । తత్ । గాయత్రియా । బ్రాహ్మణస్య । గాయత్రః । హి । బ్రాహ్మణః । త్రిష్టుభా ।
రాజన్యస్య । త్రైష్టుభః । హి । రాజన్యః । అప్స్విత్యప్-సు । భస్మ । ప్రేతి । వేశయతి ।
అప్సుయోనిరిత్యప్సు-యోనిః । వై । అగ్నిః । స్వామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోనిమ్ । గమయతి ।
తిసృభిరితి తిసృ-భిః । ప్రేతి । వేశయతి । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । వై ॥ ౧౧ ॥ అగ్నిః । యావాన్ ।
ఏవ । అగ్నిః । తమ్ । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమయతి । పరా । వై । ఏషః । అగ్నిమ్ ।
వపతి । యః । అప్స్విత్యప్-సు । భస్మ । ప్రవేశయతీతి ప్ర-వేశయతి । జ్యోతిష్మతీభ్యామ్ ।
అవేతి । దధాతి । జ్యోతిః । ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-

క్షిత్యై । పరేతి । వై । ఏవ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । వపతి । యత । అశ్వత్థేన-

సు । భస్మ । ప్రవేశయతీతి ప్ర-వేశయతి । పునః । ఊర్జా । సహ । రయ్యా । ఇతి । పునః ।

ఉద్వైతీత్యుత్-ఐతి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఏవ । పశూన్ । ఆత్మన్ । ధత్తే । పునః । త్వా ।

ఆదిత్యాః ॥౧౨॥ రుద్రాః । వసవః । సమితి । ఇన్ధతామ్ । ఇతి । ఆహ । ఏతాః । వై । ఏతమ్ ।

దేవతాః । అగ్రే । సమితి । ఐన్ధత । తాభిః । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । ఇన్ధే । బోధ । సః । బోధి ।

ఇతి । ఉపేతి । తిష్ఠతే । బోధయతి । ఏవ । ఏనమ్ । తస్మాత్ । సుప్త్వా । ప్రజాః । ప్ర-జాః ।

ప్రేతి । బుధ్యన్తే । యథాస్థానమితి యథా-స్థానమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । తస్మాత్ । యథాస్థానమితి

యథా-స్థానమ్ । పశవః । పునః । ఏత్యేత్య-ఇత్య । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే ॥౧౩॥

॥ వైశ్వదేవాత్మకోపస్థానప్రతిపాదకః ద్వితీయోऽనువాకః ॥౨॥

యావతీ । వై । పృథివీ । తస్యై । యమః । ఆధిపత్యమిత్యాధి-పత్యమ్ । పరీతి । ఇయాయ ।

యః । వై । యమమ్ । దేవయజనమితి దేవ-యజనమ్ । అస్యాః । అనిర్యాచ్యేత్యనిః-

యాచ్య । అగ్నిమ్ । చినుతే । యమాయ । ఏనమ్ । సః । చినుతే । అపేతి । ఇత । ఇతి । అధ్యవసాయ

యతీత్యధి-అవసాయయతి । యమమ్ । ఏవ । దేవయజనమితి దేవ-యజనమ్ । అస్యై ।

నిర్యాచ్యేతి నిః-యాచ్య । ఆత్మనే । అగ్నిమ్ । చినుతే । ఇష్వగ్రేణేతీషు-అగ్రేణ । వై । అస్యాః ।

అనామృతమిత్యనా-మృతమ్ । ఇచ్ఛన్తః । న । అవిన్దన్ । తే । దేవాః । ఏతత్ । యజుః । అపశ్యన్ ।

అపేతి । ఇత । ఇతి । యత్ । ఏతేన । అధ్యవసాయయతీత్యధి-అవసాయయతి ॥౧౪॥

అనామృత ఇత్యనా-మృతే । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే । ఉదితి । హన్తి । యత్ । ఏవ । అస్యాః ।

అమేధ్యమ్ । తత్ । అపేతి । హన్తి । అపః । అవేతి । ఉక్షతి । శాన్త్యై । సికతాః । నీతి । వపతి ।

ఏతత్ । వై । అగ్నేః । వైశ్వానరస్య । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । వైశ్వానరమ్ । అవేతి । రున్ధే ।

ఉఖానే । నీతే । వసతి । వర్ష్మ । వై । ఏషా । ప్రజననమితిప్ర-జననమ్ । యత్ । ఉఖా ।
వర్ష్మన్ । ఏవ । ప్రజననఇతిప్ర-జననే । అగ్నిమ్ । చినుతే । అథో ఇతి । సంజ్ఞానమితిసమ్-
జ్ఞానే । ఏవ । సంజ్ఞానమితిసమ్-జ్ఞానమ్ । హి । ఏతత్ ॥౧౧॥ పశూనామ్ । యత్ । ఉఖా ।
ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । సహ । ఆస్తామ్ । తే ఇతి । వియతీఇతివి-యతీ । అబ్రూతామ్ ।
అస్తు । ఏవ । నౌ । సహ । యజ్ఞియమ్ । ఇతి । యత్ । అముష్యాః । యజ్ఞియమ్ । ఆసీత్ ।
తత్ । అస్యామ్ । అదధాత్ । తే । ఉఖే । అభవన్ । యత్ । అస్యాః । యజ్ఞియమ్ । ఆసీత్ ।
తత్ । అముష్యామ్ । అదధాత్ । తత్ । అదః । చన్ద్రమసి । కృష్ణమ్ । ఉఖానే । నివపన్నితిని-
వపన్ । అదః । ధ్యాయేత్ । ద్యావాపృథివ్యోరితిద్యావా-పృథివ్యోః । ఏవ । యజ్ఞియే ।
అగ్నిమ్ । చినుతే । అయమ్ । సః । అగ్నిః । ఇతి । విశ్వామిత్రస్యేతివిశ్వ-మిత్రస్య ॥౧౨॥
సూక్తమితిసు-ఉక్తమ్ । భవతి । ఏతేన । వై । విశ్వామిత్రఇతివిశ్వ-మిత్రః । అగ్నేః । ప్రియమ్ ।
ధామ । అవేతి । అరున్ద్ధ । అగ్నేః । ఏవ । ఏతేన । ప్రియమ్ । ధామ । అవేతి । రున్ద్ధే । ఛన్దోభిరితి
ఛన్దః-భిః । వై । దేవాః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । చతస్రః । ప్రాచీః ।
ఉపేతి । దధాతి । చత్వారి । ఛన్దాగ్ంసి । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । తత్ । యజమానః ।
సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । తేషామ్ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ ।
యతామ్ । దిశః । సమితి । అవ్లీయన్త । తే । ద్వేఇతి । పురస్తాత్ । సమీచీఇతి । ఉపేతి ।
అదధత । ద్వేఇతి ॥౧౩॥ పశ్చాత్ । సమీచీఇతి । తాభిః । వై । తే । దిశః । అదృగ్ంహన్న్ ।
యత్ । ద్వేఇతి । పురస్తాత్ । సమీచీఇతి । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । ద్వేఇతి । పశ్చాత్ ।
సమీచీఇతి । దిశామ్ । విధృత్యాఇతివి-ధృత్యై । అథో ఇతి । పశవః । వై । ఛన్దాగ్ంసి । పశూన్
ఏవ । అస్మై । సమీచః । దధాతి । అష్టౌ । ఉపేతి । దధాతి । అష్టాక్షరేత్యష్ట-అక్షరా । గాయత్రీ

గాయత్రః । అగ్నిః । యావాన్ । ఏవ । అగ్నిః । తమ్ । చినుతే । అగ్నిః । ఉపేతి । దధాతి । అష్టాక్షరేత్యష్ట-అక్షరా । గాయత్రీ । గాయత్రీ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । అఞ్జసా । వేద । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య ॥౧౮॥ ప్రజ్ఞాత్యా ఇతిప్ర-జ్ఞాత్యై । త్రయోదశేతి త్రయః-దశ । లోకమ్పృణా ఇతిలోకమ్-పృణాః । ఉపేతి । దధాతి । ఏకవిగ్ంశతిరిత్యేక-విగ్ంశతిః । సమితి । పద్యన్తే । ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా । వై । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । గార్హపత్య ఇతిగార్హ-పత్యః । ఏకవిగ్ంశస్యేత్యేక-విగ్ంశస్య । ఏవ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గార్హపత్యమితిగార్హ-పత్యమ్ । అను । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ప్రతీతి । అగ్నిమ్ । చిక్యానః । తిష్ఠతి । యః । ఏవమ్ । వేద । పఞ్చచితీకమితిపఞ్చ-చితీకమ్ । చిన్వీత ప్రథమమ్ । చిన్వానః । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । పాఙ్క్తాః । పశవః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । పశూన్ । అవేతి రున్ధే । త్రిచితీకమితిత్రి-చితీకమ్ । చిన్వీత । ద్వితీయమ్ । చిన్వానః । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏషు । ఏవ । లోకేషు ॥౧౯॥ ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఏకచితీకమిత్యేక-చితీకమ్ । చిన్వీత । తృతీయమ్ । చిన్వానః । ఏకధేత్యేక-ధా । వై । సువర్గ ఇతిసువః-గః । లోకః । ఏకవృతేత్యేక-వృతా । ఏవ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । పురీషేణ । అభీతి । ఊహతి । తస్మాత్ మాగ్ంసేన । అస్థి । ఛన్నమ్ । న । దుశ్చర్మేతిదుః-చర్మా । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । పఞ్చ చితయః । భవన్తి । పఞ్చభిరితిపఞ్చ-భిః । పురీషైః । అభీతి । ఊహతి । దశ । సమితి । పద్యన్తే । దశాక్షరేతిదశ-అక్షరా । విరాడితివి-రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితివి-రాట్ । విరాజీతి వి-రాజి । ఏవ । అన్నాద్య ఇత్యన్న-అద్యే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ॥౨౦॥

॥ అధ్యవసాయయతి హ్యేతద్విశ్వామిత్రస్యాదధతద్వేల్లోకస్యలోకేషుసప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౫॥

వీతి । వై । ఏతౌ । ద్విషాతే ఇతి । యః । చ । పురా । అగ్నిః । యః । చ । ఉఖాయామ్ ।

సమితి । ఇత్థమ్ । ఇతి । చతస్సృభిరితిచతస్సృ-భిః । సమ్ । నీతి । వపతి । చత్వారి । ఛన్దాగ్ంసి । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । అగ్నేః । ప్రియా । తనూః । ప్రియయా । ఏవ । ఏనామ్ । తనువా । సమితి । శాస్తి । సమితి । ఇత్థమ్ । ఇతి । ఆహ । తస్మాత్ । బ్రహ్మణా । క్షత్రమ్ । సమితి । ఏతి । యత్ । సన్న్యూహేతిసమ్-న్యూహ్య । విహరతీతివి-హరతి । తస్మాత్ । బ్రహ్మణా । క్షత్రమ్ । వీతి । ఏతి । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః ॥౨౧॥ వై । ఏతమ్ । దీక్షయన్తి । సః । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । ఏవ । విముచ్యేతివి-ముచ్య । మాతా । ఇవ । పుత్రమ్ । పృథివీ । పురీష్యమ్ । ఇతి । ఆహ । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । దీక్షయిత్వా । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । వీతి । ముఞ్చతి । వైశ్వానర్యా । శిక్యమ్ । ఏతి । దత్తే । స్వదయతి । ఏవ । ఏనత్ । నైర్‌ఋతీరితినైః-ఋతీః । కృష్ణాః । తిస్రః । తుషపక్వాఇతితుష-పక్వాః । భవన్తి । నిర్‌ఋత్యాఇతినిః-ఋత్యై । వై । ఏతత్ । భాగధేయమితిభాగ-ధేయమ్ । యత్ । తుషాః । నిర్‌ఋత్యాఇతినిః-ఋత్యై । రూపమ్ । కృష్ణమ్ । రూపేణ । ఏవ । నిర్‌ఋతిమితినిః-ఋతిమ్ । నిరవదయతఇతినిః-అవదయతే । ఇమామ్ । దిశమ్ । యన్తి । ఏషా ॥౨౨॥ వై । నిర్‌ఋత్యాఇతినిః-ఋత్యై । దిక్ । స్వాయామ్ । ఏవ । దిశి । నిర్‌ఋతిమితినిః-ఋతిమ్ । నిరవదయతఇతినిః-అవదయతే । స్వకృతఇతిస్వ-కృతే । ఇరిణే । ఉపేతి । దధాతి । ప్రదరఇతిప్ర-దరే । వా । ఏతత్ । వై । నిర్‌ఋత్యాఇతినిః-ఋత్యాః । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । స్వే । ఏవ । ఆయతనఇత్యా-యతనే । నిర్‌ఋతిమితినిః-ఋతిమ్ । నిరవదయతఇతినిః-అవదయతే । శిక్యమ్ । అభి । ఉపేతి । దధాతి । నైర్‌ఋతఇతినైః-ఋతః । వై । పాశః । సాక్షాదితిస-అక్షాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । నిర్‌ఋతిపాశాదితినిర్‌ఋతి-పాశాత్ । ముఞ్చతి । తిస్రః । ఉపేతి । దధాతి । త్రేధావిహితఇతి త్రేధా-విహితః । వై । పురుషః । యావాన్ । ఏవ । పురుషః । తస్మాత్ । నిర్‌ఋతిమితినిః-

ఋతిమ్ । అవేతి । యజతే । పరాచీః । ఉపేతి ॥ ౨౨ ॥ దధాతి । పరాచీమ్ । ఏవ । అస్మాత్ ।
నిర్ఋతిమితినిః-ఋతిమ్ । ప్రేతి । నుదతే । అప్రతీక్షమిత్యప్రతి-ఈక్షమ్ । ఏతి । యన్తి ।
నిర్ఋత్యాఇతినిః-ఋత్యా । అన్తర్హిత్యాఇత్యన్తః-హిత్యై । మార్జయిత్వా । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే
మేధ్యత్వాయేతిమేధ్య-త్వాయ । గార్హపత్యమితిగార్హ-పత్యమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । నిర్ఋతి
లోకఇతినిర్ఋతి-లోకే । ఏవ । చరిత్వా । పూతాః । దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ । ఉపావర్తన్త
ఇత్యుప-ఆవర్తన్తే । ఏకయా । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । ఏకధేత్యేక-ధా । ఏవ । యజమానే । వీర్యమ్ ।
దధతి । నివేశనఇతిని-వేశనః । సఙ్గమనఇతిసమ్-గమనః । వసూనామ్ । ఇతి । ఆహ । ప్రజేతి
ప్ర-జా । వై । పశవః । వసు । ప్రజయేతిప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితిపశు-భిః ।
సమితి । అర్దయన్తి ॥ ౨౪ ॥ ఋతుభిరేషాపరాచీరుపాస్థాచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

పురుషమాత్రేణేతిపురుష-మాత్రేణ । వీతి । మిమీతే । యజ్ఞేన । వై । పురుషః ।
సమ్మితఇతిసమ్-మితః । యజ్ఞపరుషేతియజ్ఞ-పరుషా । ఏవ । ఏనమ్ । వీతి । మిమీతే ।
యావాన్ । పురుషః । ఊర్ధ్వబాహురిత్యూర్ధ్వ-బాహుః । తావాన్ । భవతి । ఏతావత్ । వై ।
పురుషే । వీర్యమ్ । వీర్యేణ । ఏవ । ఏనమ్ । వీతి । మిమీతే । పక్షీ । భవతి । న । హి ।
అపక్షః । పతితుమ్ । అర్హతి । అరత్నినా । పక్షౌ । ద్రాఘీయాగ్ంసౌ । భవతః । తస్మాత్ । పక్ష
ప్రవయాగ్ంసీతిపక్ష-ప్రవయాగ్ంసి । వయాగ్ంసి । వ్యామమాత్రావితివ్యామ-మాత్రౌ । పక్షౌ
చ । పుచ్ఛమ్ । చ । భవతి । ఏతావత్ । వై । పురుషే । వీర్యమ్ ॥ ౨౫ ॥ వీర్యసమ్మితఇతివీర్య-
సమ్మితః । వేణునా । వీతి । మిమీతే । ఆగ్నేయః । వై । వేణుః । సయోనిత్వాయేతిసయోని-త్వాయ
యజుషా । యునక్తి । యజుషా । కృషతి । వ్యావృత్త్యాఇతివి-ఆవృత్త్యై । షడ్గవేనేతిషట్-గవేన
కృషతి । షట్ । వై । ఋతవః । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । కృషతి । యత్ । ద్వాదశ

గ్రహణేత్యుద్యాణ-గ్రహణే । సంవత్సరేణేతి సమ్-వత్సరేణ । ఏవ । అయమ్ । వై । అగ్నేః ।
అతిగ్రాహ్యేత్యతి-గ్రాహ్యః । అద్విదేత్ । ఏషా । ఏతత్ । ద్విగుణమితి ద్వి-గుణమ్ । అపశ్యత్ ।
కృత్స్నమ్ । చ । అకృత్స్నమ్ । చ । తతః । వై । ఇమామ్ । వ । అతితి । అద్రుహ్యత్ । యత్ । కృత్స్నమ్ ।
చ । అకృత్స్నమ్ । చ ॥ ౨౨ ॥ భవతి । అస్య । అతిగ్రాహ్యేత్యతి-గ్రాహ్యః । ద్విగుణమితి
ద్వి-గుణమ్ । తు । వై । అగ్నిమ్ । ఉద్యన్తమిత్యుత్-యన్తమ్ । అర్హతి । ఇతి । ఆహుః ।
యత్ । కృత్స్నమ్ । చ । అకృత్స్నమ్ । చ । భవతి । అగ్నేః । ఉద్యత్యా ఇత్యుత్-యత్యై । ఏతావన్తః ।
వై । పశవః । ద్విపాద ఇతి ద్వి-పాదః । చ । చతుష్పాద ఇతి చతుః-పాదః । చ । తాన్ । యత్ ।
ప్రాచః । ఉత్సృజేదిత్యుత్-సృజేత్ । రుద్రాయ । అపీతి । దధ్యాత్ । యత్ । దక్షిణా । పితృభ్య ఇతి
పితృ-భ్యః । నీతి । ధూర్వేత్ । యత్ । ప్రతీచః । రక్షాంసి । హన్యుః । ఉదీచః । ఉదితి । సృజతి ।
ఏషా । వై । దేవమనుష్యాణామితి దేవ-మనుష్యాణామ్ । శాన్తా । దిక్ ॥ ౨౩ ॥ తామ్ । ఏవ ।
ఏనాన్ । అను । ఉదితి । సృజతి । అథో ఇతి । ఖలు । ఇమామ్ । దిశమ్ । ఉదితి । సృజతి ।
అసౌ । వై । ఆదిత్యః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । ఏనాన్ । అను ।
ఉదితి । సృజతి । దక్షిణా । పర్యావర్తన్త ఇతి పరి-ఆవర్తన్తే । స్వమ్ । ఏవ । వీర్యమ్ । అన్వితి ।
పర్యావర్తన్త ఇతి పరి-ఆవర్తన్తే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । ఆత్మనః । వీర్యావత్తర ఇతి వీర్యావత్-
తరః । అథో ఇతి । ఆదిత్యస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తన్త ఇతి పరి-
ఆవర్తన్తే । తస్మాత్ । పరాఞ్చః । పశవః । వీతి । తిష్ఠన్తే । ప్రత్యఞ్చః । ఏతి । వర్తన్తే । తిస్రస్తిస్ర ఇతి
తిస్రః-తిస్రః । సీతాః ॥ ౨౪ ॥ కృషతి । త్రివృతమితి త్రి-వృతమ్ । ఏవ । యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-
ముఖే । వీతి । యాతయతి । ఓషధీః । వపతి । బ్రహ్మణా । అన్నమ్ । అవేతి । రున్ధే । అర్కే ।
అర్కః । చీయతే । చతుర్దశభిరితి చతుర్దశ-భిః । వపతి । సప్త । గ్రామ్యాః । ఓషధయః । సప్త

ఆర్ద్రాయాః । ఉభయాసామ్ । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । అన్నస్యాన్నస్యేత్యన్నస్య-అన్నస్య ।
వపతి । అన్నస్యాన్నస్యేత్యన్నస్య-అన్నస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । కృష్టే । వపతి ।
కృష్టే । హి । ఓషధయః । ప్రతితిష్ఠన్తీతి ప్రతి-తిష్ఠన్తి । అనుసీతమిత్యను-సీతమ్ । వపతి ।
ప్రజాత్యా ఇతి ప్ర-జాత్యై । ద్వాదశస్వితి ద్వాదశ-సు । సీతాసు । వపతి । ద్వాదశ । మాసాః ।
సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరః । సంవత్సరేణేతి సమ్-వత్సరేణ । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ ।
పచతి । యత్ । అగ్నిచిదిత్యగ్ని-చిత్ ॥ ౨౮॥ అనవరుద్ధస్యేత్యనవ-రుద్ధస్య । అశ్నీయాత్ ।
అవరుద్ధేనేత్యవ-రుద్ధేన । వి । ఋధ్యేత । యే । వనస్పతీనామ్ । ఫలగ్రహయ ఇతి ఫల-
గ్రహయః । తాన్ । ఇధ్మే । అపి । ప్ర । ఉక్షేత్ । అనవరుద్ధస్యేత్యనవ-రుద్ధస్య । అవరుద్ధ్యా
ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । లోష్టాన్ । సమితి । అస్యతి । దిశామ్ । ఏవ । వీర్యమ్ ।
అవరుధ్యేత్యవ-రుధ్య । దిశామ్ । వీర్యే । అగ్నిమ్ । చినుతే । యమ్ । ద్విష్యాత్ । యత్ర ।
సః । స్యాత్ । తస్యై । దిశః । లోష్టమ్ । ఆ । హరేత్ । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । అహమ్ । ఇతః ।
ఆ । దదే । ఇతి । ఇషమ్ । ఏవ । ఊర్జమ్ । తస్యై । దిశః । అవేతి । రున్ధే । క్షోధుకః । భవతి ।
యః । తస్యామ్ । దిశి । భవతి । ఉత్తరవేదిమిత్యుత్తర-వేదిమ్ । ఉపేతి । వపతి । ఉత్తర
వేద్యామిత్యుత్తర-వేద్యామ్ । హి । అగ్నిః । చీయతే । అథో ఇతి । పశవః । వై । ఉత్తరవేదిరిత్యుత్తర-
వేదిః । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । అథో ఇతి । యజ్ఞపరుష ఇతి యజ్ఞ-పరుషః । అనన్తరిత్యా
ఇత్యనన్తః-ఇత్యై ॥ ౩౦॥ చభవత్యేతావద్వైపురుషేవీర్యంయత్కృష్టశ్చాకృష్టంచదిక్ష్వితాఽగ్ని
చిదవపత్వింశతిశ్చ ॥ ౫॥

అగ్నే । తవ । శ్రవః । వయః । ఇతి । సికతాః । నీతి । వపతి । ఏతత్ । వై । అగ్నేః ।
వైశ్వానరస్య । సూక్తమితి సు-ఉక్తమ్ । సూక్తేనేతి సు-ఉక్తేన । ఏవ । వైశ్వానరమ్ । అవేతి ।

రున్ధే । షడ్భిరితిషట్-భిః ।నీతి ।వపతి ।షట్ ।వై ।ఋతవః ।సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః । సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః ।అగ్నిః ।వైశ్వానరః ।సాక్షాదితిస-అక్షాత్ ।ఏవ । వైశ్వానరమ్ అవేతి । రున్ధే । సముద్రమ్ । వై । నామ ।ఏతత్ । ఛన్దః । సముద్రమ్ । అన్వితి । ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । ప్రేతి । జాయన్తే । యత్ । ఏతేన । సికతాః । నివపతీతిని-వపతి । ప్రజానామితి ప్ర-జానామ్ ।ప్రజననాయేతిప్ర-జననాయ ।ఇన్ద్రః ॥౨౧॥ వృత్రాయ । వజ్రమ్ । ప్రేతి । అహరత్ । సః ।త్రేధా ।వీతి ।అభవత్ ।స్ఫ్యః ।తృతీయమ్ ।రథః ।తృతీయమ్ । యూపః । తృతీయమ్ ।యే ।అన్తశ్శరాఇత్యన్తః-శరాః ।అశీర్యన్త । తాః ।శర్కరాః । అభవన్ । తత్ । శర్కరాణామ్ । శర్కరత్వమితిశర్కర-త్వమ్ ।వజ్రః ।వై ।శర్కరాః ।పశుః । అగ్నిః । యత్ । శర్కరాభిః । అగ్నిమ్ ।పరిమినోతీతిపరి-మినోతి ।వజ్రేణ ।ఏవ ।అస్మై ।పశూన్ । పరీతి । గృహ్ణాతి ।తస్మాత్ ।వజ్రేణ ।పశవః ।పరిగృహీతాఇతిపరి-గృహీతాః ।తస్మాత్ । శ్రేయాన్ । అశ్రేయసః ।న ।ఉపేతి ।హరతే । త్రిసప్తాభిరితిత్రి-సప్తాభిః । పశుకామస్యేతిపశు-కామస్య ॥౨౨॥ పరీతి । మినుయాత్ । సప్త । వై । శీర్షణ్యాః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః ।పశవః ।ప్రాణైరితిప్ర-అనైః ।ఏవ ।అస్మై ।పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । త్రిణవాభిరితిత్రి-నవాభిః ।భ్రాతృవ్యవతఇతిభ్రాతృవ్య-వతః ।త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ ।ఏవ ।వజ్రమ్ ।సమ్భృత్యే తిసమ్-భృత్య ।భ్రాతృవ్యాయ ।ప్రేతి ।హరతి ।స్తృత్యై । అపరిమితాభిరిత్యపరి-మితాభిః । పరీతి ।మినుయాత్ । అపరిమితస్యేత్యపరి-మితస్య ।అవరుధ్యాఇత్యవ-రుధ్యై । యమ్ । కామయేత ।అపశుః ।స్యాత్ ।ఇతి ।అపరిమిత్యేత్యపరి-మిత్య । తస్య ।శర్కరాః ।సికతాః । వీతి ।ఊహేత్ ।అపరిగృహీతఇత్యపరి-గృహీతే ।ఏవ ।అస్య ।విషూచీనమ్ ।రేతః ।పరేతి । సిఞ్చతి ।అపశుః ।ఏవ ।భవతి ॥౨౩॥ యమ్ । కామయేత। పశుమానితిపశు-మాన్ ।

ప్రాణే । ఇతి । పరిమిత్యేతిపరి-మిత్య । తస్య । శర్కరాః । సికతాః । వీతి । ఊహేత్ । పరిగృహీత్యా ఇతిపరి-గృహీత్యై । ఏవ । అస్తి । సమీచీనేమ్ । రేతః । సిఞ్చతి । పశుమానితిపశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । సౌమ్యా । వీతి । ఊహతి । సోమః । వై । రేతోధాఇతిరేతః-ధాః । రేతః । ఏవ । తత్ । దధాతి । గాయత్రియా । బ్రాహ్మణస్య । గాయత్రః । హి । బ్రాహ్మణః । త్రిష్టుభా రాజన్యస్య । త్రైష్టుభః । హి । రాజన్యః । శంయుమితిశమ్-యుమ్ । బార్హస్పత్యమ్ । మేధః । న । ఉపేతి । అనమత్ । సః । అగ్నిమ్ । ప్రేతి । అవిశత్ ॥౨౪॥ సః । అగ్నేః । కృష్ణః । రూపమ్ । కృత్వా । ఉదితి । ఐయత । సః । అశ్వమ్ । ప్రేతి । అవిశత్ । సః । అశ్వస్య । అవాన్తరశఫఇత్యవాన్తర-శఫః । అభవత్ । యత్ । అశ్వమ్ । ఆక్రమయతీత్యా-క్రమయతి । యః । ఏవ । మేధః । అశ్వమ్ । ప్రేతి । అవిశత్ । తమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । అగ్నిః । చేతవ్యః । ఇతి । ఆహుః । ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-పత్యః । అశ్వః । యత్ । అశ్వమ్ । ఆక్రమయతీత్యా-క్రమయతి । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే । పుష్కరపర్ణమితిపుష్కర-పర్ణమ్ । ఉపేతి । దధాతి । యోనిః । వై । అగ్నేః । పుష్కరపర్ణమితిపుష్కర-పర్ణమ్ । సయోనిమితిస-యోనిమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే । అపామ్ । పృష్ఠమ్ । అసి । ఇతి । ఉపేతి । దధాతి । అపామ్ । వై । ఏతత్ । పృష్ఠమ్ । యత్ । పుష్కరపర్ణమితిపుష్కర-పర్ణమ్ । రూపేణ । ఏవ । ఏనత్ । ఉపేతి । దధాతి ॥౨౫॥ ఇన్ద్రఃపశుకామస్యభవత్యవిశత్స యోనింవిగ్ంశతిశ్చ ॥౮॥

బ్రహ్మ । జజ్ఞానమ్ । ఇతి । రుక్మమ్ । ఉపేతి । దధాతి । బ్రహ్మముఖాఇతిబ్రహ్మ-ముఖాః । వై । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అసృజత । బ్రహ్మముఖాఇతిబ్రహ్మ-ముఖాః । ఏవ । తత్ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । యజమానః । సృజతే । బ్రహ్మ ।

జ్యానామ్ । ఇతి । అహ । అస్మాత్ । బ్రాహ్మణః । ముఖ్యః । ముఖ్యః । భవతి । యః । ఏవమ్ ।
వేద । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । న । పృథివ్యామ్ । న । అన్తరిక్షే । న । దివి ।
అగ్నిః । చేతవ్యః । ఇతి । యత్ । పృథివ్యామ్ । చిన్వీత । పృథివీమ్ । శుచా । అర్పయేత్ ।
న । ఓషధయః । న । వనస్పతయః ॥ ప్రేతి । జాయేరన్ । యత్ । అన్తరిక్షే । చిన్వీత ।
అన్తరిక్షమ్ । శుచా । అర్పయేత్ । న । వయాంసి । ప్రేతి । జాయేరన్ । యత్ । దివి ।
చిన్వీత । దివమ్ । శుచా । అర్పయేత్ । న । పర్జన్యః । వర్షేత్ । రుక్మమ్ । ఉపేతి । దధాతి ।
అమృతమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । అమృతే । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే । ప్రజాత్యా ఇతి ప్ర-జాత్యై ।
హిరణ్మయమ్ । పురుషమ్ । ఉపేతి । దధాతి । యజమానలోకస్యేతియజమాన-లోకస్య ।
విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । యత్ । ఇష్టకాయాః । ఆతృణ్ణమిత్యా-తృణ్ణమ్ । అనూపదధ్యాది
త్యను-ఉపదధ్యాత్ । పశూనామ్ । చ । యజమానస్య । చ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । అపీతి ।
దధ్యాత్ । దక్షిణతః ॥ ప్రాఞ్చమ్ । ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్ । యజమానలోకమితి
యజమాన-లోకమ్ । న । పశూనామ్ । చ । యజమానస్య । చ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ ।
అపీతి । దధాతి । అథో ఇతి । ఖలు । ఇష్టకాయాః । ఆతృణ్ణమిత్యా-తృణ్ణమ్ । అన్వితి । ఉపేతి ।
దధాతి । ప్రాణానామితిప్ర-అనానామ్ । ఉత్సృష్ట్యా ఇత్యుత్-సృష్ట్యై । ద్రప్సః । చస్కన్ద । ఇతి ।
అభీతి । మృశతి । హోత్రాసు । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । స్రుచౌ । ఉపేతి ।
దధాతి । ఆజ్యస్య । పూర్ణామ్ । కార్ష్మర్యమయీమితికార్ష్మర్య-మయీమ్ । దధ్నః । పూర్ణామ్ ।
ఔదుమ్బరీమ్ । ఇయమ్ । వై । కార్ష్మర్యమయీతికార్ష్మర్య-మయీ । అసౌ । ఔదుమ్బరీ ।
ఇమే ఇతి । ఏవ । ఉపేతి । ధత్తే ॥ తూష్ణీమ్ । ఉపేతి । దధాతి । న । హి । ఇమే ఇతి ।
యజుషా । ఆప్తుమ్ । అర్హతి । దక్షిణామ్ । కార్ష్మర్యమయీమితికార్ష్మర్య-మయీమ్ ।

ఉత్తరామిత్యుత్-తరామ్ । ఔదుమ్బరీమ్ ।తస్మాత్ । అస్యాః । అసౌ ।ఉత్తరేత్యుత్-తరా ।
అజ్యస్య । పూర్ణామ్ । కార్ష్మర్యమయీమితికార్ష్మర్య-మయీమ్ ।వజ్రః ।వై ।ఆజ్యమ్ ।
వజ్రః ।కార్ష్మర్యః ।వజ్రేణ । ఏవ । యజ్ఞస్య । దక్షిణతః । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । హన్తి ।
దధ్నః । పూర్ణామ్ । ఔదుమ్బరీమ్ । పశవః । వై । దధి । ఊర్క్ ।ఉదుమ్బరః ।పశుషు ।
ఏవ ।ఊర్జమ్ ।దధాతి ।పూర్ణఇతి ।ఉపేతి । దధాతి । పూర్ణఇతి । ఏవ । ఏనమ్ ॥౯॥
అముష్మిన్న్ । లోకే । ఉపేతి । తిష్ఠతేఇతి । విరాజీతివి-రాజి । అగ్నిః । చేతవ్యః । ఇతి ।
ఆహుః । స్రుక్ ।వై ।విరాడితివి-రాట్ ।యత్ ।స్రుచౌ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । విరాజీతి
వి-రాజి ।ఏవ ।అగ్నిమ్ । చినుతే । యజ్ఞముఖేయజ్ఞముఖఇతియజ్ఞముఖే-యజ్ఞముఖే ।
వై । క్రియమాణే ।యజ్ఞమ్ । రక్షాగ్ంసి । జిఘాగ్ంసన్తి । యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్
రుక్మః । యత్ । రుక్మమ్ । వ్యాఘారయతీతివి-ఆఘారయతి। యజ్ఞముఖాదితియజ్ఞ-
ముఖాత్ ।ఏవ ।రక్షాగ్ంసి ।అపేతి ।హన్తి । పఞ్చభిరితిపఞ్చ-భిః వ్యాఘారయతీతివి-
ఆఘారయతి । పాఙ్క్తః ।యజ్ఞః ।యావాన్ ।ఏవ ।యజ్ఞః ।తస్మాత్ । రక్షాగ్ంసి । అపేతి ।
హన్తి ।అక్షయా ।వ్యాఘారయతీతివి-ఆఘారయతి ।తస్మాత్ । అక్షయా । పశవః । అఙ్గాని
ప్రేతి । హరన్తి । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై ॥౧౦॥

॥ వనస్పతయోదక్షిణతోధత్తపనంతస్మాదక్షయాపశ్చచ ॥౩॥

స్వయమాతృణ్ణామితిస్వయమ్-ఆతృణ్ణామ్ ।ఉపేతి ।దధాతి । ఇయమ్ । వై ।స్వయమా
తృణ్ణేతిస్వయమ్-ఆతృణ్ణా ।ఇమామ్ ।ఏవ । ఉపేతి । ధత్తే । అశ్వమ్ ।ఉపేతి । ఘ్రాపయతి
ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ ।ఏవ ।అస్యామ్ ।దధాతి ।అథో ఇతి ।ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-పత్యః ।
వై । అశ్వః । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । ఏవ ।అగ్నిమ్ । చినుతే । ప్రథమా । ఇష్టకా ।

ఉపధీయమానేత్యుప-ధీయమానా । పశూనామ్ । చ । యజమానస్య । చ । ప్రాణమితిప్ర-
అనమ్ । అపీతి । దధాతి । స్వయమాతృణ్ణేతిస్వయమ్-ఆతృణ్ణా । భవతి । ప్రాణానామితిప్ర-
అనానామ్ । ఉత్సృష్ట్యా ఇత్యుత్-సృష్ట్యై । అథో ఇతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య ।
అనుఖ్యాత్యా ఇత్యను-ఖ్యాత్యై । అగ్నే । అగ్నిః । చేతవ్యః । ఇతి । ఆహుః । ఏషః । వై ॥౪౧॥
అగ్నిః । వైశ్వానరః । యత్ । బ్రాహ్మణః । తస్మై । ప్రథమామ్ । ఇష్టకామ్ । యజుష్కృతామితి
యజుః-కృతామ్ । ప్రేతి । యచ్ఛేత్ । తామ్ । బ్రాహ్మణః । చ । ఉపేతి । దధ్యాతామ్ । అగ్నౌ
ఏవ । తత్ । అగ్నిమ్ । చినుతే । ఈశ్వరః । వై । ఏషః । ఆర్తిమ్ । ఆర్తోరిత్యా-అర్తోః । యః ।
అవిద్వాన్ । ఇష్టకామ్ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । త్రీన్ । వరాన్ । దద్యాత్ । త్రయః ।
వై । ప్రాణా ఇతిప్ర-అనాః । ప్రాణానామితిప్ర-అనానామ్ । స్పృత్యై । ద్వౌ । ఏవ । దేయౌ ।
ద్వౌ । హి । ప్రాణావితిప్ర-అనౌ । ఏకః । ఏవ । దేయః । ఏకః । హి । ప్రాణ ఇతిప్ర-అనః ।
పశుః ॥౪౨॥ వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । న । ఖలు । వై । పశవః । ఆయవసే । రమన్తే ।
దూర్వేష్టకామితిదూర్వా-ఇష్టకామ్ । ఉపేతి । దధాతి । పశూనామ్ । ధృత్యై । ద్వాభ్యామ్ ।
ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతిప్రతి-స్థిత్యై । కాణ్డాత్కాణ్డాదితికాణ్డాత్-కాణ్డాత్ । ప్రరోహన్తీతిప్ర-రోహన్తీ ।
ఇతి । ఆహ । కాణ్డేనకాణ్డేనేతికాణ్డేన-కాణ్డేన । హి । ఏషా । ప్రతితిష్ఠతీతిప్రతి-తిష్ఠతి । ఏవా ।
నః । దూర్వే । ప్రేతి । తను । సహస్రేణ । శతేన । చ । ఇతి । ఆహ । సాహస్రః । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై । దేవలక్ష్మమితిదేవ-లక్ష్మమ్ । వై । త్ర్యాలిఖితే
తిత్రి-ఆలిఖితా । తామ్ । ఉత్తరలక్ష్మాణమిత్యుత్తర-లక్ష్మాణమ్ । దేవాః । ఉపేతి । అదధత ।
అధరలక్ష్మాణమిత్యధర-లక్ష్మాణమ్ । అసురాః । యమ్ ॥౪౩॥ కామయేత । వసీయాన్ ।
స్యాత్ । ఇతి । ఉత్తరలక్ష్మాణమిత్యుత్తర-లక్ష్మాణమ్ । తస్య । ఉపేతి । దధ్యాత్ । వసీయాన్ ।

ఏవ ।భవతి ।యమ్ ।కామయేత । పాపీయాన్ ।స్యాత్ । ఇతి ।అధరలక్షాణమిత్యధర-
లక్షాణమ్ ।తస్య ।ఉపేతి । దధ్యాత్ । అసురయోనిమిత్యసుర-యోనిమ్ ।ఏవ ।ఏనమ్ ।
అను ।పరేతి ।భావయతి ।పాపీయాన్ ।భవతి । త్ర్యాలిఖితేతి త్రి-ఆలిఖితా ।భవతి ।ఇమే ।
వై ।లోకాః ।త్ర్యాలిఖితేతి త్రి-ఆలిఖితా ఏభ్యః ।ఏవ ।లోకేభ్యః ।భ్రాతృవ్యమ్ ।అన్తః । ఏతి ।
అఙ్గిరసః ।సువర్గమితిసువః-గమ్ ।లోకమ్ ।యతః ।పురోడాశః ।కూర్మః ।భూత్వా । అను
ప్రేతి । అసర్పత్ ॥[illegible]॥ యత్ ।కూర్మమ్ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । యథా । క్షేత్రవిదితి
క్షేత్ర-విత్ । అఞ్జసా । నయతి । ఏవమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కూర్మః । సువర్గమితిసువః-
గమ్ । లోకమ్ । అఞ్జసా ।నయతి । మేధః । వై ।ఏషః । పశూనామ్ । యత్ । కూర్మః ।
యత్ ।కూర్మమ్ ।ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి ।స్వమ్ ।ఏవ ।మేధమ్ ।పశ్యన్తః । పశవః ।
ఉపేతి ।తిష్ఠన్తే ।శ్మశానమ్ ।వై ।ఏతత్ ।క్రియతే ।యత్ ।మృతానామ్ । పశూనామ్
శీర్‍షాణి ।ఉపధీయన్తఇత్యుప-ధీయన్తే । యత్ । జీవన్తమ్ । కూర్మమ్ । ఉపదధాతీత్యుప-
దధాతి ।తేన ।అశ్మశానచిదిత్యశ్మశాన-చిత్ ।వాస్తవ్యః ।వై ।ఏషః । యత్ ॥[illegible]॥ కూర్మః ।
మధు ।వాతాః ।ఋతాయతఇత్యృత-యతే ।ఇతి । దధ్నా । మధుమిశ్రేణేతిమధు-మిశ్రేణ
అభీతి ।అనక్తి ।స్వదయతి ।ఏవ ।ఏనమ్ ।గ్రామ్యమ్ ।వై ।ఏతత్ ।అన్నమ్ ।యత్ దధి ।
ఆరణ్యమ్ ।మధు ।యత్ । దధ్నా । మధుమిశ్రేణేతిమధు-మిశ్రేణ । అభ్యనక్తీత్యభి-అనక్తి
ఉభయస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । మహీ । ద్యౌః । పృథివీ ।చ । నః ।ఇతి । ఆహ ।
ఆభ్యామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । ఉభయతః । పరీతి ।గృహ్ణాతి । ప్రాఞ్చమ్ ।ఉపేతి । దధాతి ।
సువర్గస్యేతిసువః-గస్య ।లోకస్య ।సమష్ట్యాఇతిసమ్-అష్ట్యై । పురస్తాత్ । ప్రత్యఞ్చమ్
ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్ ॥[illegible]॥ పురస్తాత్ । ప్రత్యఞ్చః । పశవః । మేధమ్ । ఉపేతి ।

మద్ధ్యే । పురుషశీర్షమితి పురుష-శీర్షమ్ । ఉపేతి । దధాతి । సవీర్యత్వాయేతి సవీర్య-త్వాయ ।
ఉఖాయామ్ । అపీతి । దధాతి । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । ఏవ । ఏనత్ । గమయతి । వ్యృద్ధమితి
వి-ఋద్ధమ్ । వై । ఏతత్ । ప్రాణైరితి ప్ర-అనైః । అమేద్ధ్యమ్ । యత్ । పురుషశీర్షమితి పురుష-
శీర్షమ్ । అమృతమ్ । ఖలు । వై । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః ॥౪౯॥ అమృతమ్ । హిరణ్యమ్ ।
ప్రాణేష్వితి ప్ర-అనేషు । హిరణ్యశల్కానితి హిరణ్య-శల్కాన్ । ప్రతీతి । అస్యతి । ప్రతిష్ఠామితి
ప్రతి-స్థామ్ । ఏవ । ఏనత్ । గమయిత్వా । ప్రాణైరితి ప్ర-అనైః । సమితి । అర్ధయతి । దధ్నా ।
మధుమిశ్రేణేతి మధు-మిశ్రేణ । పూరయతి । మధవ్యః । అసాని । ఇతి । శృతాతఙ్క్యేనేతి శృత-
ఆతఙ్క్యేన । మేద్ధ్యత్వాయేతి మేద్ధ్య-త్వాయ । గ్రామ్యమ్ । వై । ఏతత్ । అన్నమ్ । యత్ । దధి ।
ఆరణ్యమ్ । మధు । యత్ । దధ్నా । మధుమిశ్రేణేతి మధు-మిశ్రేణ । పూరయతి । ఉభయస్య ।
అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । పశుశీర్షాణీతి పశు-శీర్షాణి । ఉపేతి । దధాతి । పశవః । వై ।
పశుశీర్షాణీతి పశు-శీర్షాణి । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । యమ్ । కామయేత ।
అపశుః । స్యాత్ । ఇతి ॥౫౦॥ విషూచీనాని । తస్య । ఉపేతి । దధ్యాత్ । విషూచః । ఏవ ।
అస్మాత్ । పశూన్ । దధాతి । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ । కామయేత । పశుమానితి పశు-
మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । సమీచీనాని । తస్య । ఉపేతి । దధ్యాత్ । సమీచః । ఏవ । అస్మై । పశూన్ ।
దధాతి । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । పురస్తాత్ । ప్రతీచీనమ్ । అశ్వస్య । ఉపేతి ।
దధాతి । పశ్చాత్ । ప్రాచీనమ్ । ఋషభస్య । అపశవః । వై । అన్యే । గోఅశ్వేభ్య ఇతి గో-
అశ్వేభ్యః । పశవః । గోఅశ్వానితి గో-అశ్వాన్ । ఏవ । అస్మై । సమీచః । దధాతి । ఏతావన్తః ।
వై । పశవః ॥౫౧॥ ద్విపాద ఇతి ద్వి-పాదః । చ । చతుష్పాద ఇతి చతుః-పాదః । చ । తాన్ ।
వై । ఏతత్ । అగ్నౌ । ప్రేతి । దధాతి । యత్ । పశుశీర్షాణీతి పశు-శీర్షాణి । ఉపధాతీత్యుప-

దధాతి । అముమ్ । ఆరణ్యమ్ । అన్వితి । తే । దిశామి । ఇతి । ఆహ । గ్రామ్యేభ్యః । ఏవ । పశుభ్య ఇతి పశు-భ్యః । ఆరణ్యాన్ పశూన్ । శుచమ్ । అను । ఉదితి । సృజతి । తస్మాత్ । సమావత్ । పశూనామ్ । ప్రజాయమానానామితి ప్ర-జాయమానానామ్ । ఆరణ్యాః । పశవః । కనీయాగ్ంసః । శుచా । హి । ఋతాః । సర్పశీర్షమితి సర్ప-శీర్షమ్ । ఉపేతి । దధాతి । యా । ఏవ । సర్పే । త్విషిః । తామ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే ॥౫౨॥ యత్ । సమీచీనమ్ । పశుశీర్షైరితి పశు-శీర్షైః । ఉపదధ్యాదిత్యుప-దధ్యాత్ । గ్రామ్యాన్ । పశూన్ । దగ్ంశుకాః । స్యుః । యత్ । విషూచీనమ్ । ఆరణ్యాన్ । యజుః । ఏవ । వదేత్ । అవేతి । తామ్ । త్విషిమ్ । రున్ధే । యా । సర్పే । న । గ్రామ్యాన్ । పశూన్ । హినస్తి । న । ఆరణ్యాన్ । అథో ఇతి । ఖలు । ఉపధేయమిత్యుప-ధేయమ్ । ఏవ । యత్ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । తేన । తామ్ । త్విషిమ్ । అవేతి । రున్ధే । యా । సర్పే । యత్ । యజుః । వదతి । తేన । శాన్తమ్ ॥౫౩॥

॥ తానాంతస్యోపప్రాడాస్యాదితి వైపశవోరున్ధే చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౮॥

పశుః । వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । యోనిః । ఖలు । వై । ఏషా । పశోః । వీతి । క్రియతే । యత్ । ప్రాచీనమ్ । ఐష్టకాత్ । యజుః । క్రియతే । రేతః । అపస్యాః । అపస్యాః । ఉపేతి । దధాతి । యోనౌ । ఏవ । రేతః । దధాతి । పఞ్చ । ఉపేతి । దధాతి । పాఙ్క్తాః । పశవః । పశూన్ । ఏవ । అస్మై । ప్రేతి । జనయతి । పఞ్చ । దక్షిణతః । వజ్రః । వై । అపస్యాః । వజ్రేణ । ఏవ । యజ్ఞస్య । దక్షిణతః । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । హన్తి । పఞ్చ । పశ్చాత్ ॥౫౪॥ ప్రాచీః । ఉపేతి । దధాతి । పశ్చాత్ । వై । ప్రాచీనమ్ । రేతః । ధీయతే । పశ్చాత్ । ఏవ । అస్మై । ప్రాచీనమ్ । రేతః । దధాతి । పఞ్చ । పురస్తాత్ । ప్రతీచీః । ఉపేతి । దధాతి । పఞ్చ । పశ్చాత్ । ప్రాచీః । తస్మాత్ । ప్రాచీనమ్ । రేతః । ధీయతే । ప్రతీచీః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । జాయన్తే ।

వత్ప । ఉత్తరత ఇత్యుత్-తరతః । ఛన్దస్యాః । పశవః । వై । ఛన్దస్యాః । పశూన్ । ఏవ । ప్రజాతా
నితిప్ర-జాతాన్ । స్వమ్ । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । అభి । పరీతి । ఊహతే । ఇయమ్
వై । అగ్నిః । అతిదాహాదిత్యతి-దాహాత్ । అబిభేత్ । సా । ఏతాః ॥౧౧॥ అపస్యాః ।
అపశ్యత్ । తాః । ఉపేతి । అధత్త । తతః । వై । ఇమామ్ । న । అతీతి । అదహత్ । యత్ ।
అపస్యాః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । అస్యాః । అనతిదాహాయేత్యనతి-దాహాయ । ఉవాచ
హ । ఇయమ్ । అదత్ । ఇత్ । సః । బ్రహ్మణా । అన్నమ్ । యస్య । ఏతాః । ఉపధీయాన్తా ఇత్యుప-
ధీయాన్తై । యః । ఉ । చ । ఏనాః । ఏవమ్ । వేదత్ । ఇతి । ప్రాణభృత ఇతి ప్రాణ-భృతః ।
ఉపేతి । దధాతి । రేతసి । ఏవ । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । దధాతి । తస్మాత్ । వదన్న్ । ప్రాణన్నితి
ప్ర-అనన్న్ । పశ్యన్న్ । శృణ్వన్న్ । పశుః । జాయతే । అయమ్ । పురః ॥౧౨॥ భువః । ఇతి ।
పురస్తాత్ । ఉపేతి । దధాతి । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । ఏతాభిః । దాధార । అయమ్ ।
దక్షిణా । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । ఇతి । దక్షిణతః । మనః । ఏవ । ఏతాభిః । దాధార ।
అయమ్ । పశ్చాత్ । విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ-వ్యచాః । ఇతి । పశ్చాత్ । చక్షుః । ఏవ । ఏతాభిః ।
దాధార । ఇదమ్ । ఉత్తరాదిత్యుత్-తరాత్ । సువః । ఇతి । ఉత్తరత ఇత్యుత్-తరతః । శ్రోత్రమ్
ఏవ । ఏతాభిః । దాధార । ఇయమ్ । ఉపరి । మతిః । ఇతి । ఉపరిష్టాత్ । వాచమ్ । ఏవ ।
ఏతాభిః । దాధార । దశదశేతి దశ-దశ । ఉపేతి । దధాతి । సవీర్యత్వాయేతి సవీర్య-
త్వాయ । అక్షయా ॥౧౩॥ ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్ । అక్షయా । పశవః । అఙ్గాని । ప్రేతి ।
హరన్తి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । యాః । ప్రాచీః । తాభిః । వసిష్ఠః । ఆర్ధ్నోత్ । యాః ।
దక్షిణా । తాభిః । భరద్వాజః । యాః । ప్రతీచీః । తాభిః । విశ్వామిత్ర ఇతి విశ్వ-మిత్రః । యాః ।
ఉదీచీః । తాభిః । జమదగ్నిః । యాః । ఊర్ధ్వాః । తాభిః । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । యః ।

ఏవమ్ । ఏతాసామ్ । బుద్ధిమ్ । వేద । బుధ్నోతి । ఏవ । యః । అసామ్ । ఏవమ్ । బన్ధుతామ్ । వేద । బన్ధుమానితిబన్ధు-మాన్ । భవతి । యః । అసామ్ । ఏవమ్ । క్లృప్తిమ్ । వేద । కల్పతే ॥౫౮॥ అస్మై । యః । అసామ్ । ఏవమ్ । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । వేద । ఆయతనవానిత్యాయతన-వాన్ । భవతి । యః । అసామ్ । ఏవమ్ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । ప్రాణభృత ఇతిప్రాణ-భృతః । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । సంయత ఇతిసమ్-యతః । ఉపేతి । దధాతి । ప్రాణానితిప్ర-అనాన్ । ఏవ । అభ్యస్య ధిత్వా । సంయద్భిరితిసంయత్-భిః । సమితి । యచ్ఛతి । తత్ । సంయతామితిసమ్-యతామ్ । సంయత్త్వమితిసంయత్-త్వమ్ । అథో ఇతి । ప్రాణ ఇతిప్ర-అనే । ఏవ । అపానమి త్యప-అనమ్ । దధాతి । తస్మాత్ । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ । సమితి । చరతః । విషూచీః । ఉపేతి । దధాతి । తస్మాత్ । విష్వఞ్చౌ । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ । యత్ । వై । అగ్నేః । అసంయతమిత్యసమ్-యతమ్ ॥౫౯॥ అసువర్గ్యమిత్యసువః-గ్యమ్ । అస్య । తత్ । సువర్గ్య ఇతిసువః-గ్యః । అగ్నిః । యత్ । సంయత ఇతిసమ్-యతః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । సమితి । ఏవ । ఏనమ్ । యచ్ఛతి । సువర్గ్యమితిసువః-గ్యమ్ । ఏవ । అకః । త్ర్యవిరితి త్రి-అవిః । వయః । కృతమ్ । అయానామ్ । ఇతి । ఆహ । వయోభిరితివయః-భిః । ఏవ । అయాన్ । అవేతి । రున్ధే । అయైః । వయాగ్ంసి । సర్వతః । వాయుమతీరితివాయు-మతీః । భవన్తి । తస్మాత్ । అయమ్ । సర్వతః । పవతే ॥౬౦॥

॥ పశ్చాద్దేతాఃపురోక్షయాకల్పతేఽసంయతంపఞ్చత్రిగ్ంశచ్చ ॥౧౦॥

గాయత్రీ । త్రిష్టుప్ । జగతీ । అనుష్టుగిత్యను-స్తుక్ । పఙ్క్త్యా । సహ ॥ బృహతీ । ఉష్ణిహా । కకుత్ । సూచీభిః । శిమ్యన్తు । త్వా ॥ ద్విపదేతిద్వి-పదా । యా । చతుష్పదేతిచతుః-

చ్యధా । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । యా । చ । సప్తరథేతిసప్త-రథా ॥ సధన్వానితిస-ధన్వా । యా ।

చ । విధన్వాన ఇతివి-ధన్వాః । శూరాదయః । శిమ్యన్తు । త్వా ॥ మహావాద్ర్యరితిమహా-వాద్ర్యః ।

రథవాహనః । విశ్వా । అహీ । ప్రసారథిరితిప్ర-సారథిః ॥ మేఘ్యా । విద్యుత ఇతివి-

ద్యుతః । వాచః । శూరాదయః । శిమ్యన్తు । త్వా ॥ రశనాః । హారయః । సీసాః । యుజః । యుఞ్జన్తే

కర్మన్నితికర్మ-భిః ॥ అశ్వస్య । వాజినః । త్వచి । శూరాదయః । శిమ్యన్తు । త్వా ॥ నారీః ॥౨౧॥

తే । పత్న్యః । లోమ । వి । చిన్వన్తు । మనీషయా ॥ దేవానామ్ । పత్నీః । దిశః । శూరాదయః ।

శిమ్యన్తు । త్వా ॥ కువిత్ । అఙ్గ । యవమన్త ఇతియవ-మన్తః । యవమ్ । చిత్ । యథా ।

దాన్తి । అనుపూర్వమిత్యను-పూర్వమ్ । వియూయేతివి-యూయ ॥ ఇహేహేతీహ-ఇహ ।

ఏషామ్ । కృణుత । భోజనాని । యే । బర్హిషః । నమోవృక్తిమితినమః-వృక్తిమ్ । న ।

జగ్ముః ॥౨౨॥ నారీర్బ్రిగంశచ్చ ॥౨౩॥

కః । త్వా । ఛ్యతి । కః । త్వా । వి । శాస్తి । కః । తే । గాత్రాణి । శిమ్యతి ॥ కః । ఉ ।

తే । శమితా । కవిః ॥ ఋతవః । తే । ఋతుధేత్యృతు-ధా । పరుః । శమితారః । వి । శాసతు ॥

సంవత్సరస్యేతిసమ్-వత్సరస్య । ధాయసా । శిమీభిః । శిమ్యన్తు । త్వా ॥ దైవ్యాః ।

అధ్వర్యవః । త్వా । ఛ్యన్తు । వి । చ । శాసతు ॥ గాత్రాణి । పర్వశ ఇతిపర్వ-శః । తే ।

సిమాః । కృణ్వన్తు । శిమ్యన్తః ॥ అర్ధమాసా ఇత్యర్ధ-మాసాః । పరూగ్ంషి । తే । మాసాః ।

ఛ్యన్తు । శిమ్యన్తః ॥ అహోరాత్రాణీత్యహః-రాత్రాణి । మరుతః । విలిష్టమితివి-లిష్టమ్ ॥౨౪॥

సూదయన్తు । తే ॥ పృథివీ । తే । అన్తరిక్షమ్ । వాయుః । ఛిద్రమ్ । భిషజ్యతు ॥ ద్యౌః । తే ।

నక్షత్రైః । సహ । రూపమ్ । కృణోతు । సాధుయా ॥ శమ్ । తే । పరేభ్యః । గాత్రేభ్యః । శమ్ ।

అస్తు । అవరేభ్యః ॥ శమ్ । అస్థభ్య ఇత్యస్థ-భ్యః । మజ్జభ్య ఇతిమజ్జ-భ్యః । శమ్ । ఉ । తే ।

తనువే । భువత్ ॥౬౧॥ విరిష్టన్గ్గ్ంశచ్చ ॥౧౨॥ విష్ణుముఖాఅన్నపతేయావత్తివిసైవపురుష మాత్రేణాగ్నేతవత్రతహోవయోబ్రహ్మణజ్ఞానగ్గం స్వయమాతృణ్ణామేషాం నైవతుర్థాయత్రికస్త్వ ద్వాదశ ॥౧౨॥

విష్ణుముఖాఅపచితిమాన్విహాపైతావగ్నేతపస్స్వయమాతృణ్ణాంవిషూరీనాని గాయత్రీ చతుష్షష్టిః ॥౬౪॥

॥ విష్ణుముఖాస్తనువేభువత్ ॥

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ తద్భుత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

పఞ్చమకాణ్డే ద్వితీయప్రశ్నస్సమాప్తః

